

UITSpraak 12 – 088

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden

inzake

het beroep van XXX, appellant

tegen

de Raad van Bestuur van het Leids Universitair Medisch Centrum,

verweerder

1. Ontstaan en loop van het geding

Bij besluit van 27 augustus 2012 heeft de Examencommissie Geneeskunde namens verweerder aan appellant een negatief advies gegeven met betrekking tot de voortzetting van de opleiding Geneeskunde, waaraan krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) een afwijzing is verbonden.

Bij brief van 27 augustus 2012, ingekomen op 29 augustus 2012, heeft appellant tegen dit besluit administratief beroep ingesteld.

Ter onderbouwing van dit beroep voert appellant aan dat hij in het eerste jaar van zijn studie door persoonlijke omstandigheden gehinderd was in zijn studie, met name wegens assimilatieproblemen door langdurig verblijf in het buitenland en taalproblemen. In het afgelopen studiejaar was hij wederom door persoonlijke omstandigheden gehinderd in zijn studie, met name door het bestuursjaar van het International Student Network Leiden (hierna: ISN). Hij stelt slechts een vak van 4 ECTS (European Credit Transfer System) verwijderd te zijn van de propedeuse.

Op 2 oktober 2012 is een verweerschrift ingediend. Daarin voert verweerder aan dat appellant niet binnen twee jaar heeft voldaan aan de gestelde eisen, te weten het behalen van de propedeuse. Appellant heeft in het studiejaar 2010-2011 43 ECTS gehaald, en in het studiejaar 2011-2012 heeft hij 13 ECTS van het eerste jaar en 8 ECTS van het tweede jaar behaald. Daarbij is van de studentendecanen een hinderverklaring ontvangen om aan te geven dat appellant in de periode 1 januari 2012-1 april 2012 voor 25% verminderd

Uitspraak
12-088
Blad 2/9

studiebelastbaar is geweest. De mate van hinder verklaart echter naar de mening van verweerder niet het geringe aantal behaalde studiepunten. Verweerder is op grond hiervan tot de slotsom gekomen dat onvoldoende perspectief bestaat dat appelland binnen een redelijke termijn het bachelorexamen Geneeskunde kan behalen.

Het beroep is op 31 oktober 2012 behandeld tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College, waarop appelland in persoon is verschenen. Namens verweerder zijn XXX, ter zitting verschenen.

Appelland licht toe dat hij voor zijn universitaire studie naar Nederland is gekomen en altijd in een Engelssprekende omgeving buiten Nederland heeft gewoond. Om de Nederlandse samenleving beter te leren kennen, en ook het Nederlands onder de knie te krijgen, heeft hij zich in het studiejaar 2009-2010 voor de opleiding Dutch Studies ingeschreven. Hij heeft hiervan de propedeuse in een jaar gehaald. In het eerste semester is de voertaal Engels, in het tweede semester wordt onderwijs gegeven in het Nederlands.

Vervolgens heeft hij zich per september 2010 ingeschreven voor de opleiding Geneeskunde. De tentamens waren echter moeilijk vanwege de meerkeuzevragen, waaraan hij niet was gewend. Hij miste bovendien het nauwe contact met studiegenoten, zoals hij dat op de middelbare school kende. In het eerste jaar behaalde hij desondanks 43 ECTS. Toen hij gevraagd werd voor het bestuur van het ISN leek dat de manier om weer echt met mensen om te gaan. Appelland geeft aan dat hij daarbij de tijd die het bestuurswerk vergde heeft onderschat. In de kerstperiode is hij bij zijn ouders in Dubai geweest, en toen hij terugkwam leed hij aan depressieve klachten. Pas na maanden heeft hij deze overwonnen. Toen hij twee keuzevakken uit het tweede jaar volgde kreeg hij echt aansluiting met studiegenoten, zijn Nederlands was dermate verbeterd dat hij zich makkelijker en vooral ook sneller kon uitdrukken. Appelland is van plan contact te blijven onderhouden met de studieadviseur en de studentendecaan voor 'international students'.

Verweerder licht toe hoe wordt getoetst of een student een Bindend Studieadvies (hierna: BSA) dient te krijgen.

Als 1^e stap wordt de norm vastgesteld. In de 2^e stap worden de behaalde resultaten in ECTS in het tweede jaar bekeken. In het onderhavige geval waren dat 13 ECTS (van de 17 ECTS benodigd voor de propedeuse) en 8 ECTS voor keuzevakken uit het BA 2, in totaal 21 ECTS.

Vooruitlopend op de BSA-norm die per september 2013 gaat gelden hanteert verweerder de norm van 90 ECTS in 2 jaar ongeacht hoeveel punten er in het 1^e of 2^e jaar zijn gehaald. In het geval van appelland is dan 64 ECTS (43 + 21) onder de maat. Vervolgens wordt voor de 3^e stap gekeken of er persoonlijke omstandigheden of hinder bekend zijn. De hinderverklaring voor appelland is pas in september 2012 ontvangen, na de datum van het BSA-besluit. Deze omvat 3 maanden van 25 % hinder.

Uitspraak
12-088
Blad 3/9

Een rekensom leert dan dat van 40 ECTS er 30 gehaald hadden kunnen worden, zodat 21 ECTS onvoldoende is. Tenslotte wordt als 4^e stap gekeken of er progressie is in de behaalde resultaten. In het geval van appellant ziet de examencommissie geen progressie, en derhalve geen grond voor heroverweging van de beslissing. Misschien mist appellant de cognitieve capaciteiten voor geneeskunde, zijn kwaliteiten kunnen op een ander vlak liggen.

Verweerder stelt zich op het standpunt dat de procedure uit de BSA-regeling is nageleefd. In maart is appellant naar de studieadviseur gegaan en is een studieplan opgesteld. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de student. Volgens studenten is de studielast gemiddeld 32 uur. Bij een hindering van 25 % moet je met wat extra uren toch je vakken kunnen halen. De keuzevakken zijn weliswaar goed gemaakt, maar deze worden ook anders geëxamineerd.

Appellant meent dat hij het studieplan, dat erop was gericht om de onderwijseenheden uit het eerste jaar te halen, niet heeft gered omdat hij te druk was met de bestuursactiviteiten voor het ISN. Hij heeft daarna nog een keer contact gehad met de studieadviseur, maar de uitkomst daarvan was dat de herkansing gewoon gehaald moest worden.

Desgevraagd geeft verweerder aan dat als een student de 60 ECTS van de propedeuse in 2 jaar behaalt er uiteraard geen BSA wordt gegeven., ook niet indien de overige hiervoor benoemde stappen negatief uitpakken. Als er 56 ECTS zijn behaald en er is een dekkende hinderverklaring in het dossier is er ook geen probleem. Maar in het geval van appellant komt verweerder tot de conclusie dat de capaciteiten van appellant op een ander terrein liggen.

Verweerder merkt op dat er geen voorzieningen zijn voor studenten met een anderstalige achtergrond of opleiding. Als een NT2-examen met voldoende resultaat is afgelegd, wordt de student in staat geacht onderwijs te kunnen volgen en tentamens te kunnen maken. In de loop van de studie wordt het aandeel van meerkeuzetoetsen kleiner, maar deze toetsvorm blijft in de hele opleiding terugkomen.

Appellant geeft aan dat hij afgelopen zomer een online cursus heeft gevolgd om meerkeuzetoetsen te oefenen, teneinde hierin meer vaardigheid te verwerven. Achteraf neemt hij zichzelf kwalijk dat hij in het bestuur van het ISN is gegaan omdat dit teveel tijd heeft gekost. Op de middelbare school had hij goede cijfers voor Sciences. Op basis hiervan is hij ingedeeld in lotingsklasse C.

Appellant geeft tot slot aan dat het zijn wens is de opleiding Geneeskunde af te ronden en dat hij zichzelf in staat acht de studie af te maken.

**Uitspraak
12-088**

Blad 4/9

2. De overwegingen ten aanzien van de ontvankelijkheid

Appellant heeft tijdig beroep ingesteld tegen het besluit van 27 augustus 2012. Het beroepschrift voldoet ook overigens aan de daaraan ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en de WHW gestelde eisen, zodat het administratief beroep ontvankelijk is.

3. Relevante regelgeving

Ingevolge artikel 7.8b, eerste lid, eerste volzin, van de WHW brengt het instellingsbestuur van een bekostigde universiteit of hogeschool uiterlijk aan het einde van diens eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een voltijdse of duale bacheloropleiding aan een student advies uit over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de bacheloropleiding.

Ingevolge artikel 7.8b, derde lid, WHW kan aan een negatief bindend studieadvies slechts een afwijzing worden verbonden, indien de student - met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden - niet geschikt moet worden geacht voor de opleiding, omdat zijn studieresultaten niet voldoen aan de vereisten die door het bestuur daaromtrent zijn vastgesteld. Het instellingsbestuur beslist of aan het negatieve advies een afwijzing wordt verbonden. Het instellingsbestuur kan aan de afwijzing een termijn verbinden. Het instellingsbestuur kan de afwijzing uitstrekken tot die opleidingen die met de desbetreffende opleiding het propedeutisch examen gemeen hebben. Het instellingsbestuur kan van de bevoegdheid krachtens dit lid slechts gebruik maken, indien het in de propedeutische fase van de desbetreffende opleiding zorgt voor zodanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor goede studievoortgang zijn gewaarborgd.

Ingevolge artikel 7.8b, zesde lid, van de WHW worden door het instellingsbestuur nadere regels vastgesteld die in elk geval betrekking hebben op de studieresultaten en de voorzieningen, bedoeld in het derde lid. Voor de Universiteit Leiden zijn deze regels vastgelegd in de Regeling Bindend Studieadvies en de bijbehorende Procedure persoonlijke omstandigheden in het kader van het bindend studieadvies ('de Regeling').

Ingevolge artikel 7.8b, zevende lid, van de WHW wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald welke persoonlijke omstandigheden, bedoeld in het derde lid, het instellingsbestuur in zijn beoordeling betreft. Deze omstandigheden zijn neergelegd in het Uitvoeringsbesluit WHW. In artikel 2.1, eerste lid, van dit besluit zijn de persoonlijke omstandigheden limitatief opgesomd. Dit betreft ziekte van betrokkene, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van betrokkene, zwangerschap van betrokkene, bijzondere familieomstandigheden, het lidmaatschap van universiteitsraad of

Uitspraak
12-088
Blad 5/9

faculteitsraad en het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid.

Ingevolge artikel 6.3.1 van de Onderwijs- en examenregeling bacheloropleiding Geneeskunde (hierna: de OER) krijgt elke student in het jaar van zijn of haar eerste inschrijving schriftelijk advies over de voortzetting van zijn of haar opleiding. Voor informatie over het aantal malen dat en de tijdstippen waarop dit gebeurt, alsmede voor de consequenties die daaraan worden of kunnen worden verbonden, zij verwezen naar de Regeling bindend studieadvies Universiteit Leiden, zoals die geldt in het betrokken studiejaar.

Ingevolge artikel 2.1.9 van de Regeling wordt het uitgestelde eindadvies (uitgebracht indien het advies bedoeld in 2.1.7, noch negatief, noch positief is, dan wel negatief maar niet afwijzend) aan elke voltijdstudent uiterlijk 31 augustus van het tweede jaar van diens inschrijving voor de propedeutische fase van de bacheloropleiding en aan elke deeltijdstudent uiterlijk 31 augustus van het derde jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de bacheloropleiding, uitgebracht.

Ingevolge artikel 4.3.2 van de Regeling is het in 2.1.9 bedoelde uitgestelde advies negatief en afwijzend als een voor een voltijdse bacheloropleiding ingeschreven student de propedeutische fase van de desbetreffende bacheloropleiding nog niet heeft afgerond aan het einde van het tweede jaar van inschrijving.

Ingevolge artikel 4.8 van de Regeling wordt aan het advies, bedoeld in artikel 2.1.7 en 2.1.9 geen afwijzing verbonden indien de in artikel 4.9 genoemde persoonlijke omstandigheden van de student, die zijn opgenomen in het dossier bedoeld onder artikel 3.2, de oorzaak zijn geweest van het niet behalen van de in artikel 4.2.2 genoemde norm van 40 ECTS, dan wel het propedeutisch examen niet wordt behaald in de in artikelen 4.3.2 en 4.3.3 genoemde termijnen. Indien een persoonlijk studieplan zoals bedoeld in artikel 3.3 aanwezig is, wordt het al dan niet verbinden van een afwijzing aan de bedoelde adviezen in bedoelde situatie bepaald door de behaalde studieresultaten te vergelijken met het persoonlijke studieplan.

Ingevolge artikel 3.5 van de bij de Regeling horende "Procedure bijzondere omstandigheden" heeft de examencommissie de beschikking over een hardheidsclausule. Indien de studieresultaten van een student niet voldoen aan de norm, kan hij besluiten om geen afwijzend studieadvies uit te brengen op grond van "onbillijkheden van overwegende aard".

Uitspraak
12-088
Blad 6/9

4. De overwegingen ten aanzien van het geschil

Bij het in administratief beroep bestreden besluit is aan appellant een negatief studieadvies gegeven met betrekking tot de voortzetting van de bacheloropleiding Geneeskunde, waaraan krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de WHW een afwijzing is verbonden. Het verbinden van een afwijzing aan het negatief studieadvies betekent dat de inschrijving van appellant voor deze opleiding aan de Universiteit Leiden wordt beëindigd en hij zich gedurende vier jaren niet opnieuw voor deze opleiding aan deze universiteit kan inschrijven.

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Bij het nemen van het besluit aangaande het bindend studieadvies dient rekening te worden gehouden met het doel van de regels omtrent dit studieadvies dat iedere student een advies krijgt over de voortzetting van zijn of haar studie. Bij het uitbrengen van het advies wordt meegewogen of de prestaties van de student aannemelijk maken dat de student met succes de bacheloropleiding in een redelijke tijd kan afronden. Het advies is negatief en heeft een bindend karakter als de studieresultaten van de student niet voldoen aan de vereisten die daaraan door de Universiteit Leiden zijn gesteld.

Niet in geding is dat appellant in de twee jaren dat hij als student staat ingeschreven voor de opleiding Geneeskunde aan de Universiteit Leiden 56 ECTS van de propedeuse heeft behaald en daarmee het propedeutisch examen niet heeft behaald. Voorts staat vast dat de afdeling SOZ een verklaring heeft afgegeven waaruit blijkt dat appellant in de periode 1 januari 2012 tot en met 1 april 2012 gehinderd is geweest bij het studeren. Navraag leert echter dat deze hinderverklaring slechts ziet op een deel van de door appellant naar voren gebrachte omstandigheden, te weten gezondheidsproblemen, en dat het bestuurslidmaatschap van het International Student Network dat immers een vol jaar heeft geduurd, daarin niet is verdisconteerd.

Verweerder stelt, blijkens het verhandelde ter zitting, rekening te hebben gehouden met de persoonlijke omstandigheden van appellant zoals verdisconteerd in de hinderverklaring, maar is van oordeel dat appellant desalniettemin in staat had moeten zijn tenminste 30 ECTS te behalen. Bovendien heeft verweerder weinig vertrouwen in het verbeteren van de studieprestaties.

Volgens vaste jurisprudentie van het College leidt, gelet op artikel 4.9 van de Regeling en de bijbehorende procedure rond persoonlijke omstandigheden, een redelijke uitleg hiervan tot het hanteren van een berekening waarbij niet wordt uitgegaan van het maximaal per studiejaar te behalen aantal ECTS (60), maar van het voor het bindend studieadvies vereiste aantal van 40 ECTS. Afhankelijk van de mate van hinder, kan dit ertoe leiden dat

Uitspraak
12-088
Blad 7/9

de propedeuse niet binnen twee jaar kan worden afgerond, maar aan het negatief studieadvies desalniettemin geen afwijzing kan worden verbonden. Aangezien voor voltijdstudenten binnen de Universiteit Leiden na het tweede inschrijvingsjaar de BSA-regeling niet meer van toepassing is, kan dit tot gevolg hebben dat een student als gevolg van het bestaan van persoonlijke omstandigheden gedurende de eerste twee inschrijvingsjaren niet krachtens artikel 7.8b, derde lid, van de WHW van de opleiding kan worden verwezen, hoewel bij het faculteitsbestuur geen, dan wel onvoldoende, vertrouwen bestaat dat de student de opleiding binnen daarvoor geldende termijn met succes kan afronden. De WHW biedt weliswaar de mogelijkheid ook in die gevallen tot afwijzing over te gaan, maar het College van Bestuur heeft er - vooralsnog - voor gekozen van die mogelijkheid geen gebruik te maken.

De door verweerder geschetste methode om in vier stappen te beoordelen of is voldaan aan de BSA-norm is niet willekeurig, en naar het oordeel van het College op zichzelf genomen ook niet onzorgvuldig.

Verweerder gaat echter bij de toepassing voorbij aan het feit dat de BSA-norm in de vigerende regeling ziet op 40 ECTS te behalen in het eerste jaar en de gehele propedeuse in twee jaar. Voor de door verweerder gehanteerde norm, waarbij een student geen negatief BSA wordt gegeven, indien hij in twee studie jaren weliswaar het propedeutisch examen niet behaald heeft, maar wel 90 ECTS is dan ook geen grondslag in de huidige BSA-regeling, en deze mag dus ook niet ten nadele van studenten worden toegepast.

Wat betreft de hinder is het vaste jurisprudentie van het College dat geen sprake kan zijn van een louter cijfermatige toepassing. In de bij de SOZ-verklaring gevoegde richtlijn betreffende de waardering van de hinder in bepaalde percentages is niet voor niets aangegeven dat de percentages een bepaalde marge hebben. Dit is aangeduid met “circa 75% kunnen studeren”. Een louter rekenkundige omzetting van de door SOZ geconstateerde hinder en de door de student benoemde persoonlijke omstandigheden naar een bepaald aantal te behalen studiepunten, is derhalve in strijd met de Regeling. Het aantal punten dat een student – gelet op de studeerbaarheidsfactor – zou moeten kunnen halen, moet worden gerelateerd aan het aantal punten dat in de periode waarover de student gehinderd was op grond van het curriculum behaald had kunnen worden, indien van hinder geen sprake was geweest. Verminderde studeerbaarheid in een tentamenperiode, dan wel een periode dat veel studiepunten behaald kunnen worden, weegt derhalve zwaarder dan verminderde studeerbaarheid in andere periodes. Vakantieperiodes waarin geen (regulier) onderwijs wordt verzorgd of tentamens worden afgenomen, dienen bij de bepaling van het aantal studiepunten dat behaald kan worden buiten beschouwing te worden gelaten. Dit is slechts anders, indien een student een individueel studietraject volgt waarbij hem in die periodes gelegenheid wordt geboden tot het volgen van onderwijs of het afleggen van tentamens.

Uitspraak
12-088
Blad 8/9

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting komt het College tot de slotsom dat verweerder het aantal punten dat appellant, gelet op zijn mate van hinder, had kunnen behalen, niet heeft bepaald op voormelde wijze maar zijn oordeel in overwegende mate heeft gebaseerd op een cijfermatige vaststelling van het aantal studiepunten dat appellant had moeten halen, gerelateerd aan de mate van hinder die verdisconteerd was in de hinderverklaring, gezien over het gehele studiejaar. Ook geeft het besluit er geen blijk van dat verweerder het bestuursjaar van appellant op enigerlei wijze in aanmerking heeft genomen. Het besluit is derhalve in strijd met het recht genomen en dient te worden vernietigd. Dit betekent dat appellant de opleiding Geneeskunde aan de Universiteit Leiden kan voortzetten.

Uitspraak
12-088
Blad 9/9

5. De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van 27 augustus 2012;
- III. verstaat dat afschrift van deze uitspraak wordt gezonden aan de directeur van Expertisecentrum SOZ.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), dr. J.J.G.B. de Frankrijker, prof.dr. E.M. Noordijk, mr. C. de Kruif, R.J. de Heer BA, LLB (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, drs. A. van Ingen Scholten.

w.g.
mr. O. van Loon
voorzitter

w.g.
drs. A. van Ingen Scholten
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: